

595,706492
E61
Insects

ENTOMOLOGISCHE BERICHTEN

MAANDBLAD UITGEGEVEN DOOR

DE NEDERLANDSCHE ENTOMOLOGISCHE VEREENIGING

Deel 20

1 januari 1960

No 1

Adres der Redactie:

B. J. LEMPKE, Oude IJselstraat 12^{III}, Amsterdam-Zuid 2 — Nederland

INHOUD: F. C. J. Fischer: Enkele belangwekkende Trichoptera, waaronder twee nieuwe soorten voor onze fauna (p. 1). — J. van der Vecht: Notes on Aculeate Hymenoptera described in the period 1758—1810 (p. 4). — B. J. Lempke: *Colias australis* Verity en *Colias chrysotheme* Esper (p. 8). — J. van den Assem: A description of male and larva of *Tripteroides (Mimeteomyia) microlepis* (Edwards), (Diptera, Culicidae) (p. 13). — R. Bouwer: Enkele coleopterologische Notities (p. 15). — A. Diakonoff: Opmerkingen over het genus *Cryptasasma* (Lepidoptera, Olethreutinae) (p. 17). — Literatuur (p. 3 en 12: B. J. Lempke; p. 3: G. Kruseman; p. 16: A. Diakonoff; p. 19: A. Reyne). — Korte mededelingen (p. 3, 16: B. J. Lempke; p. 16: Aanbieding).

Enkele belangwekkende Trichoptera, waaronder twee nieuwe soorten voor onze fauna

door

F. C. J. FISCHER

De lijst van Nederlandse Trichoptera blijkt nog steeds voor uitbreiding vatbaar. Hier volgen de belangrijkste vangsten van de laatste paar jaren; de gebruikte nummers zijn die van het „Verzeichnis” van 1934. De nieuwe soorten kregen een a-nummer en een nieuw volgnummer.

3. *Rhyacophila septentrionis* Mc Lachlan. De vele vangsten van deze soort langs kleine beken, alle in Z.-Limburg, bewijzen dat mej. DE VOS gelijk had met haar mededeling: „in Süd-Limburg häufig”, al heeft het dan tot 1956 geduurd vóór de eerste imago-vangst gemeld kon worden. Inmiddels is de soort op een zevental plaatsen verzameld door Br. ARNOUD en ik heb er ook hier en daar enige gevangen.

7. *Agapetus fuscipes* Curtis. Dat deze soort veel in Z.-Limburg voorkomt, heb ik nog niet vermeld. Mijn mededeling van 1949, dat er daar slechts een verwante soort voorkomt, is dus inmiddels gelogenstraft. Mej. DE VOS heeft de larven in Z.-Limburg gevonden en zowel Br. ARNOUD als ik hebben op iedere in aanmerking komende vindplaats (bronnen) de imagines aangetroffen. Broeder ARNOUD ving ze reeds op 9 februari (1957) te Eys. Op deze dag copuleerden ze al. Het zal wel de vroegste inlandse soort zijn. Ik ving deze soort ook aan de Plasmolen (1958).

9a (173). *Ptilocolopus granulatus* Pictet, f. n. sp.: Plasmolen 1958, 1 ♀, in het brongebied van de beek. Het exemplaar werd eerst na thuiskomst tussen een aantal *Beraea maurus* Curtis ontdekt en ik bezocht een week later de vindplaats opnieuw, echter zonder resultaat. Er zullen er dus in ieder geval niet veel zijn.

DIV. INS.
U.S. MAIL, 1960.

SMITHSONIAN
INSTITUTION JAN 26 1960

Alle andere in het brongebied gevangen soorten werden de volgende week weer teruggevonden.

28. *Cyrnus insolutus* Mc Lachlan. De eerste Nederlandse imago werd door mij gevangen op Terschelling, Dodemanskisten, in 1957. Tot heden waren slechts larven uit Nederland vermeld door mej. DE VOS.

29. *Cyrnus flavidus* Mc Lachlan. 1 ♂, Molenven bij Weerselo (leg. KNOOP).

70. *Adicella reducta* Mc Lachlan. Behalve langs de Geul, waar deze soort tussen Mechelen en Epen veel voorkomt, en in het brongebied bij Ootmarsum, waar ik indertijd enkele exemplaren ving, blijkt zij nu ook op de oorspronkelijke vindplaats, Plasmolen, waar VAN DER WEELE haar meer dan 50 jaren geleden ving (1 ♂), nog steeds voor te komen. Zowel tijdens de zomerbijeenkomst 1958 als een week later ving ik een vrij groot aantal exemplaren.

73. *Oecetis lacustris* Pictet. Daar de waddeneilanden een faunistisch interessant gebied vormen, vermeld ik van deze — overigens niet zeldzame — soort, dat ik in 1957 op Terschelling de eerste imagines ving, nadat reeds in 1930 de larven van deze vindplaats door mej. DE VOS waren vermeld.

89. *Limnophilus subcentralis* Brauer. Molenven bij Weerselo (leg. KNOOP).

98. *Limnophilus politus* Mc Lachlan. Molenven (leg. KNOOP).

100. *Limnophilus nigriceps* Zetterstedt. Molenven (leg. KNOOP).

107. *Limnophilus extricatus* Mc Lachlan. Molenven (leg. KNOOP).

117. *Stenophylax nigricornis* Pictet. De eerste imago's uit Nederland: Eys-Wittem (Br. ARNOUD), 1 ♂ gevangen en 1 ♂ gekweekt. De larven werden reeds eerder door mej. DE VOS vermeld.

125. *Halesus interpunctatus* Zetterstedt. Molenven bij Weerselo (leg. KNOOP).

130c (172). *Drusus trifidus* Mc Lachlan, f. n. sp. Eys-Wittem (Br. ARNOUD). Nog interessanter dan de in 1956 vermelde *D. annulatus* Stephens is deze aanwinst voor onze fauna. Niet alleen gaat het hier om een montane soort uit Midden-Europa, zoals bij alle soorten van dit genus, maar dit is bovendien een der zeldzame soorten, die men zelfs op de oude, bekende vindplaatsen maar weinig vangt.

132. *Parachiona picicornis* Pictet. Tot nu toe alleen bekend van Venlo, waar v. D. BRANDT een vrij groot aantal exemplaren verzamelde. De soort is daar trots herhaalde pogingen nooit teruggevonden en ik was er al van overtuigd, dat zij voor onze fauna verloren was gegaan, toen Br. ARNOUD mij materiaal uit Z.-Limburg, zelfs van twee vindplaatsen, toestuurde: Eys-Wittem en Kerkrade.

135. *Lithax obscurus* Hagen. Holset. De eerste Nederlandse imagines gevangen en gekweekt door Br. ARNOUD; de larven waren reeds in 1930 door mej. DE VOS vermeld. De geschiedenis van de vangsten en een foto van het kokertje heeft Br. ARNOUD in 1957 gepubliceerd.

138. *Silo nigricornis* Pictet. Sinds de in 1948 vermelde vangsten, ving ik deze soort op een excursie met Dr. J. WILCKE te Eys-Wittem, waar ook Br. ARNOUD haar vond. Bovendien stuurde hij nog materiaal van Holset en Slenaken.

Literatuur

- ARNOUD, Broeder, 1957, Mededeling vergaderingen 4 en 11 sept. 1957. *Natuurhist. Maandbl.* 46 (9—10) : 112—113, fig. 1—2.

- FISCHER, F. C. J., 1934, Verzeichnis der in den Niederlanden und dem Nachbargebiete vorkommenden Trichoptera. *Tijdschr. Entom.* 77 : 177—201.
- , 1948, Aanvullingen op de lijst der Nederlandsche Trichoptera (2e supplement op het „Verzeichnis“ van 1934). *Natuurhist. Maandbl.* 37 (4—5): 47—50.
- , 1949, Trichoptera van Ootmarsum. *Tijdschr. Entom.* 91 : X.
- , 1956, Trichoptera uit Zuid-Limburg. *Natuurhist. Maandbl.* 45 (5—6) : 67—68.
- VOS, A. P. C. DE, 1930, Über die Verbreitung der aquatilen Insektenlarven in den Niederlanden. *Intern. Revue Hydrobiol. Hydrogr.* 24 (5—6) : 485—506.

Summary

Some rare caddis flies are mentioned from new localities, two species (*Ptilocolepus granulatus* Pictet and *Drusus trifidus* Mc Lachlan) are new for the Netherlands and a few others were caught for the first time in the adult stage. *Adicella redusta* Mc Lachlan was rediscovered in the same locality where it was found more than 50 years ago.

Rotterdam, Lumeystraat 7c.

Goot, Volkert van der, Wapenvliegen-tabel. Uitgave van de Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie; 11 pagina's, 14 figuren, 1959. Prijs 60 cent (plus 10 cent voor porto en verpakking).

Een van de mooiste N.J.N.-uitgaven, die ik gezien heb en een, die zeker gelijkwaardig is aan de Wetenschappelijke Mededelingen van de K.N.N.V. Bovendien is het formaat zowel als de wijze van uitvoering van beide uitgaven identiek, zodat ze elkaar prachtig aanvullen.

De schrijver bespreekt eerst de kenmerken waarnaar de Wapenvliegen of Stratiomyidae te identificeren zijn en behandelt dan in de vorm van een determinatietabel alle uit Nederland bekende soorten. Zeer belangrijk is, dat bij elke soort opgegeven wordt waar hij tot nog toe in ons land aangetroffen is, zodat we met deze tabel een voortreffelijk modern overzicht van de familie bezitten.

Ons lid N. J. A. VISSER, die tevens voor een aantrekkelijke omslag zorgde, tekende de uitstekend geslaagde figuren.

Een ieder, die zich voor deze vliegenfamilie interesseert, of die de Nederlandse entomologische literatuur zo volledig mogelijk wil bezitten, moet zich de tabel beslist aanschaffen. Bestellen bij K. VAN HORN, van Woustraat 141 III, Amsterdam-Z 2. Betaling na ontvangst van nota. — LPK.

Stichel, W., *Illustrierte Bestimmungstabellen. II, Europa. Vol. 4, Heft 11, Liste der palaearktischen Arten.* Van deze naamlijst verschenen p. 321—352, waarmee de lijst tot *Dysdercus* gevorderd is.

Maculineaalcon Schiff. (Lep.). De heer C. G. WAGENAAR schreef me, dat hij in 1959 bij Wassenaar een ♀ van *Mac.alcon* ving, dat geheel overeenkomt met de heidevorm. Hiervoor zijn twee mogelijkheden: of we hebben met een zwerfster uit het oosten van het land te doen, of subsp. *arenaria* produceert een enkele maal exemplaren, die overeenstemmen (uiterlijk althans) met subsp. *ericæ*. De laatste oplossing lijkt me wel de meest voor de hand liggende, vooral met het oog op het grote hiaat tussen beide biotopen. — LPK.

[Nadat deze K.m. gezet was, zag ik een tweede duin-♀ van Prof. VAN WISSELINGH, waarover hij zelf nog wel zal berichten, en dat de hierboven gegeven verklaring zeer twijfelachtig maakt.]